

Fontos tápelem a foszfor

A FOSZFORRÓL MINT NAGYON FONTOS TÁPANYGRÓL ESİK A LEGRITKÁBBAN SZÓ. GYAKRABBAN BESZÉLÜNK A TERMÉSMENNYISÉGET MEGHATÁROZÓ NITROGÉN RÓL, A MINŐSÉGET BEFOLYÁSOLÓ KÁLIUMRÓL, DE A TERMÉS BIZTONSÁGÁT SOK VONATKOZÁSBAN GARANTÁLÓ FOSZFOR RITKÁN TÉMA. A ZÖLDSÉGHAJTATÓ ÉS AZ INTENZÍV ZÖLDSÉGTERMESZTÉSSEL FOGLALKOZÓ KERTÉSZEKNEK ÁLTALÁBAN NINCS SOK GONDJA A FOSZFORRAL. AZ ILYEN TALAJOK JÓL ELLÁTOTTAK, DE A SZÁNTÓFÖLDEKEN, A KISKERTEKBEK SZÉP SZÁMMAL LEHET LÁTNI FOSZFORHIÁNYOS GABONÁT, ZÖLDSÉGET.

DR. TERBE ISTVÁN

Ez a gyökeresedést, virágzást és a terméskötődést elősegítő tápelem – ellentétben a nitrogénnel és a káliummal – túladagolás esetén sem okoz jelentős minőségromlást vagy terméskiesést, legfeljebb az ún. ionantagonizmus hatása következtében néhány tápelemnek (mangán, cink) a felvételét zavarja. A talajból sem mosódik ki, túllöntözés esetén is a gyökérszónában marad, és biztos tápanyagforrást jelent a foszforigényes zöldségfajoknak.

A növények foszforigénye palántakorban a legnagyobb, egységnyi zöldtömeg kifejlésztéséhez ekkor használnak fel viszonylag nagy mennyiségben foszfort. Ugyanakkor ebben az időszakban számos környezeti és növényi tényező akadályozza a foszfor felvételét. Ezek a következők:

- A palántanevelésben használatos tőzegek a foszfort olyan mértékben megkötik, hogy azt a növények nem képesek hasznosítani. Ezért a palántaföldek készítésénél lényegesen nagyobb műtrágyaadagokkal (foszforadaggal) kell számolni, mint más talajok esetében.

- A talajhőmérséklet a növényi tápanyagok közül legnagyobb mértékben a foszfor felvételét befolyásolja, hideg talajon a foszfor felvehetősége a legrosszabb. Sajnos általános és helytelen gyakorlat, hogy

a palántanevelés során nem a talaj, hanem a légtér hőmérsékletét mérik, ami soha nem ad pontos információt a közeg hőmérsékletéről, így a talajban lévő foszfor felvehetőségéről sem. Uborka esetében 21-22 °C hőmérséklet, a paprikánál 20 °C körüli, a paradicsomnál 18-20 °C közötti a gyökér fejlődése szempontjából az ideálisnak mondható érték. Sok esetben a tápkockákat a hideg talajra rakják, ott a hőmérséklet alacsonyabb, mint 1,5-2 m-es magasságban, ahol a hőmérsékletet mérik.

- Már általános a rostos felláptőzegek használata, amelyek lényegesen jobb szerkezetűeknek köszönhetően kedvezőbb feltételeket biztosítanak a gyökerek fejlődésének. Ezek a tőzegek azonban köztudottan savanyú kémhatásúak, és az alacsonyabb pH a foszforra és más makroelemekre is a felvételét lassítja, akadályozza.

- A kiültetett, fiatal palánta fejletlen gyökérrendszere (főleg szálas palánták esetén) megnehezíti a talajban alig mozgó foszfor „megtalálását”, ha nincs a gyökérszónában közvetlenül közelében elég foszfor, a palánta alultáplált marad. A foszforral rosszul ellátott palánta csak fejletlen gyökereket képes nevelni, ami más tápelemek, így például a kálium és a nitrogén felvételét is megnehezíti.

Az említett okok miatt meglehetősen gyakran lehet a foszforhiány tünetével találkozni a palántákon (képen), a jellegzetes kékes-, vöröses-zöld levélzettel, ami a fonáki részen mindig korábban megfigyelhető, mint a levél színén. Súlyos esetben a növény a leveleket ledobja, ezáltal felkopaszodik, és a virágzás késik.

A tápkockában a bőséges mennyiségű foszfor kiültetés után is nagyon hasznos, jelentősen elősegíti a gyökeresedés megindulását és a palánták kezdeti fejlődését. Téves az a megállapítás, amely sókártétel hatást tulajdonít a fel nem oldódott, még szemcsés formában lévő szuperfoszfátnak.

Összetett műtrágyákkal történő tápoldatozás hatására a fóliák alatt, a támrendszeres paradicsom- és uborkatermesztésben a talajok foszforban gazdagok, de egyébként a kertek talajai a legtöbb esetben foszforhiányt mutatnak.

Fontos!

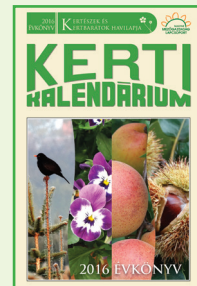
Az elkövetkező hetekben, az őszi talajművelések alkalmával ne feledkezzünk meg pótolni a foszfort a kert talajában, ugyanis ezt a tápelemet az őszi talajelőkészítések során lehet hatékonyan kijuttatni.

MÉG KAPHATÓ A 2016-OS ÉVKÖNYV!

A Kerti Kalendárium 2016-ban megjelent 10 száma összekötve, színes borítóval ellátva kapható!

Ára: 4550 Ft/db postaköltséggel.

Amennyiben a Kerti Kalendárium 2016. évi összekötött számaira igényt tart, úgy szíveskedjék az alábbi megrendelőlapot – kitöltve és aláírva – címünkre (Kerti Kalendárium, 1591 Budapest, Pf. 294.) mielőbb visszaküldeni.

MEGRENDELŐLAP

Utánvételes megküldéssel megrendelem a Kerti Kalendárium című folyóiratuk 2016. évi összekötött példányait,

..... azazpéldányban
....., 2017.hó.....nap

.....
megrendelő

.....
pontos címe (irányítószámmal)